

Wokół Tyńca – Pomysł na wycieczkę –

BIELAŃSKO-TYŃIECKI PARK KRAJOBRAZOWY

Opactwo Benedyktynów w Tyńcu, malowniczo położone na wapiennych skałach nad Wisłą, to jedna z głównych atrakcji Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. W całej swej okazałości prezentuje się od strony leżącej pod drugiej stronie rzeki miejscowości Piekary. Planując wycieczkę do Tyńca, warto nie ograniczać się jedynie do zwiedzania klasztoru i spaceru po wale wiślanym. W okolicy istnieje wiele miejsc o dużych walorach przyrodniczych – m.in. odosłoneciska skalne, użytki ekologiczne oraz rezerwat przyrody. Zielony szlak okrężny wokół Tyńca, o długości niecałych 11 km, łączy najbardziej atrakcyjne miejsca w okolicy. Przejście całego szlaku jest zadaniem dosyć wymagającym. Dla osób z małymi dziećmi lepszym rozwiązaniem będzie podzielenie trasy na kilka mniejszych odcinków. Do niektórych miejsc na szlaku można również bezpośrednio dojechać samochodem.

Przebieg trasy

Pierwszym punktem na szlaku jest opactwo tyńskie. Jeżeli do Tyńca dotarliśmy własnym samochodem, możemy zostawić go na parkingu położonym nad Wisłą. Z krakowskich Dębnic do Tyńca kursuje miejska komunikacja autobusowa (przystanek położony jest niespełna 700 m od klasztoru).

Po zakończeniu zwiedzania opactwa kierujemy się ul. Benedyktyńską w stronę Wisły. Nad rzeką szlak skręca w lewo i prowadzi nas najpierw między wapiennymi

Długość trasy – ok. 11 km

Czas trwania – ok. 4 godz.

Stopień trudności – wysoki

skałami, a następnie wałem biegnącym wzdłuż Wisły. Piękne odsłoneciska skał wapiennych widoczne są również po drugiej stronie rzeki. Po przejściu ok. 1 km dochodzimy do granicy lasu, który porasta wzgórze Grodzisko. Wśród zarośli widoczne jest oznakowanie zielonego szlaku. Wkraczając do lasu, musimy się przygotować na dość strome podejście. Po ok. 700 m wędrówki dochodzimy do zabudowań przy ul. Grodzisko, która doprowadzi nas do skrzyżowania z ul. Bogucianką. Podążając zgodnie z oznakowaniem szlaku, wkrótce wkroczymy na teren Uroczyska Tyniec. Po przejściu ok. 2,5 km dochodzimy do rezerwatu przyrody „Skotczanka”. U wejścia do rezerwatu znajduje się niewielki plac postojowy, gdzie można zaparkować samochód (w miejsce to możemy dojechać również bezpośrednio, kierując się od opactwa ul. Bolesława Śmiałego, a następnie ul. Obrony Tyńca). Po przejściu przez rezerwat po ok. 1,5 km dochodzimy do Uroczyska Kowadza położonego na wysokim wzniesieniu. Na jego szczycie, do którego prowadzi dość wymagające podejście, znajduje się punkt widokowy, z którego rozpościera się ładny widok na okolicę. Mniej więcej 1 km dalej, na kolejnym wzniesieniu położone jest, równie malownicze jak poprzednie, Uroczysko Wielkanoc. By powrócić do punktu startowego wycieczki, możemy dalej podążać zielonym szlakiem (ok. 2 km) lub zawrócić, zejść ze wzgórza i ruszyć ul. Obrony Tyńca do skrzyżowania ulic Bogucickiej, Bolesława Śmiałego i Benedyktyńskiej, w okolicę przystanku autobusowego.

1. Opactwo Benedyktynów w Tyńcu

Dzieje benedyktynów na wzgórzu tynieckim liczą już prawie tysiąc lat. Czarnych mnichów, zwanych tak ze względu na kolor habitów, sprowadził na wzgórze najprawdopodobniej król Kazimierz Odnowiciel. Lata rozkwitu opactwa przypadły na okres średniowiecza. Wojny w XVII i XVIII stuleciu przyniosły ogromne zniszczenia, a na koniec nadeszła kasata klasztoru przez władze zaborcze w 1816 roku. Opuszczone przez mnichów opactwo popadło w ruinę. Benedyktyni powrócili do Tyńca dopiero w roku 1939. Po zakończeniu wojny rozpoczęła się wielka, trwająca kilkadziesiąt lat obudowa. Dziś opactwo ponownie przeżywa swój rozkwit. W dawnej bibliotece klasztornej mieści się muzeum, w którym obejrzeć można bezcenne zabytki związane z historią wzgórza tynieckiego. W obrębie dziedzińca klasztornego działa restauracja, kawiarnia i sklepik z produktami benedyktyńskimi, a Dom Gości oferuje możliwość udziału w warsztatach i rekolekcjach. Można również wejść w rytm klasztornej życia, uczestnicząc wraz z mnichami w nabożeństwach odprawianych w kościele świętych Apostołów Piotra i Pawła.

2. Brama Tyniecka

To wąski fragment doliny Wisły, obejmujący okolice Tyńca i Piekar, nazywany także przełomem Wisły. Po jednej stronie rzeki wznosi się m.in. Góra Klasztorna, zwana również Zamkową, na której zbudowano opactwo tynieckie. Jej zachodnią część, znajdującą się od strony Wisły, stanowi pionowa ściana skalna o wysokości ok. 25 m. Po drugiej stronie położone są Skałki Piekarskie. Wzniesienia po obu stronach rzeki zbudowane są z jurajskich wapieni, charakterystycznych dla Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Budowa geologiczna regionu wskazuje, iż przełom Wisły na tym odcinku może mieć charakter pozorny – rzeka nie dokonała przełomu, przecinając wapienne podłoże, ale wypełniła zagłębienie pochodzące z dużo wcześniejszego okresu.

3. Wzgórze Grodzisko

Zielony szlak wokół Tyńca bywa czasami nazywany Szlakiem Siedmiu Wzgórz. Jednym z nich jest wzgórze Grodzisko, którego masyw jest dobrze widoczny podczas spaceru wałem wiślanym. Na wzgórzu odnaleziono pozostałości po wczesnośredniowiecznym grodzisku, a także ślady bytności ludzi z jeszcze wcze-

1

2

3

4

5

6

śniejszego okresu – z czasów tzw. kultury łużyckiej. Porastające Grodzisko i sąsiednie wzgórza lasy tworzą na terenie Krakowa drugi co do wielkości kompleks leśny zwany Lasem Tynieckim (większy jest Las Wolski).

4. Rezerwat przyrody „Skołczanka”

Rezerwat ma powierzchnię ok. 36 ha, niemal w całości pokrytą lasami. Jest to tzw. rezerwat faunistyczny, a jego celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu z roślinnością stepową (w szczególności tzw. muraw kserotermicznych), będącego ostoją wielu rzadkich gatunków owadów – przede wszystkim motyli. Wchodząc na teren rezerwatu od ul. Obrony Tyńca, mijamy okazałe odstąpienie skalne. W pobliżu znajdują się kapliczka i ołtarz polowy oraz dwie zbiorowe mogiły z czasów II wojny światowej. Obeliski upamiętniają rodziny żydowskie zamordowane tutaj przez Niemców w 1942 roku.

5. Uroczysko Kowadza

Usytuowane jest w obrębie wzgórza Duża Kowodrza i obejmuje m.in. jego wierzchołek (262 m n.p.m.). Na terenie uroczyska znajduje się malowniczo położona polanka z ławką

oraz tablicą informacyjną. Szczyt wzgórza stanowi doskonały punkt widokowy, z którego można podziwiać panoramę południowej części Tyńca i okolic. W celu ochrony występujących tu muraw kserotermicznych i rzadkich gatunków owadów utworzono na tym terenie użytek ekologiczny.

6. Uroczysko Wielkanoc

Położone jest w obrębie wzgórza o tej samej nazwie, którego wysokość wynosi ok. 260 m n.p.m. Podobnie jak w przypadku Uroczyska Kowadza, tutaj także znajdziemy urokliwą polankę stanowiącą naturalny punkt widokowy. Na terenie uroczyska, w obrębie północnego zbocza wzgórza Wielkanoc, znajdują się pozostałości dawnego, nieczynnego już dzisiaj kamieniołomu wapieni, w którym możemy zaobserwować ciekawe odstąpienia skalne. W tej części wzgórza znajdziemy również miejsce do odpoczynku – ławkę oraz stół.

Wokół Tyńca – Pomysł na wycieczkę –

